

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 22P/103/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423201893
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Zuzan
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2023:6423201893.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti o mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, dieťa matky: C. D. E., F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, XXX XX G., t.č. bytom E. X, XXXX C., H. B., v konaní zast. JURAJ MACÍK advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 54 459 958, so sídlom Petelenova 4, 974 01 Banská Bystrica, a otca: F. B., nar. X.X.XXXX, bytom I. XX, XXX XX I. I., o návrhu matky na zmenu zariadenia na výkon výchovného opatrenia uloženého rodičom, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie **z a s t a v u j e**.
- II. Súd **v y s l o v u j e**, že nemá právomoc konať vo veci.
- III. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 10.7.2023 doručila matka prostredníctvom svojho právneho zástupcu Okresnému súdu Žiar nad Hronom návrh na zmenu zariadenia na výkon výchovného opatrenia uloženého rodičom výrokom VII. rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 32P/60/2019 zo dňa 14.1.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoP/21/2022 zo dňa 30.6.2022. Matka sa týmto návrhom domáhala zmeny subjektu na výkon výchovného opatrenia uloženého rodičom maloletého, vzhľadom na postoje na strane Centra pre deti a rodiny Úsmev ako dar (ďalej len „centra“), pre ktoré sa za obdobie jedného roka neuskutočnilo zo strany centra žiadne poradenstvo a nariadené výchovné opatrenie tak neplní žiadny účel. Svoj návrh odôvodnila: pasívnym postojom centra – opomínanie povinnosti organizovať poradenstvo rodičom, neprofesionálnym konaním, vystupovaním a komunikáciou centra voči matke, tvorbou konfliktného prostredia medzi rodičmi a v rámci toho zvýhodňovanie otca, a popieraním základných práv matky.

2. K návrhu pripojila rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/60/2019-1610 zo dňa 14.1.2022, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 11CoP/3/2023-391 zo dňa 15.6.2023, správu centra zo dňa 4.8.2022, emailovú a sms komunikáciu medzi matkou a C. I., resp. C. G. A., pracovníčkami centra, a správu detskej psychologičky F. F. zo dňa 30.4.2022.

3. Na základe výzvy súdu, právny zástupca matky oznámil podaním zo dňa 24.11.2023, že matka s maloletým sú trvalo vystávaní v Švajčiarsku, kde viac ako 15-rokov stabilne pôsobí jej manžel, ktorý sa medzičasom stal občanom Švajčiarskej konfederácie, pričom tento stav nie je dočasný a nemá ani príležitostný charakter. Pobyt matky a pobyt mal. A. už teraz (od vystávania sa dňa 25.7.2023) vykazuje výraznú mieru začlenenenia do sociálneho a rodinného prostredia. Manžel matky s predstihom zabezpečil všetky materiálne a administratívne aspekty týkajúce sa príchodu matky a mal. A. do H., po ich príchode do krajiny rodina ďalej absolvovala prihlásenie sa matky a mal. A. na pobyt, realizovali administratívne zlúčenie rodiny, prihlásenie maloletého do školy a k lekárovi-pediatrovi. Tieto procesy boli úspešne realizované, matke a mal. A. boli udelené povolenia na pobyt. Mal. A. nastúpil do školy

v Matzendorfe (od 16.8.2023), kde aktuálne už štvrtý mesiac riadne plní svoju školskú dochádzku. Mal. A. si vytvoril prvé kamarátske väzby, je v Matzendorfe šťastný, došlo k pokročilej integrácii mal. A. do školského kolektívu a k výrazným pokrokom v oblasti jeho komunikácie v nemeckom jazyku. Mal. A. s matkou a jej manželom sa často zúčastňujú kultúrnych, športových a spoločenských udalostí, čím rýchlo matka a mal. A. napredujú v oblasti ich integrácie v prostredí. Matka sa neplánuje v budúcnosti vrátiť s maloletým na územie Slovenskej republiky.

3.1 K podaniu pripojil správu klinickej psychologičky PhDr. Pinkovej z online stretnutia zo dňa 15.11.2023, v ktorej uviedla: „A. má pevné podporujúce rešpektujúce rodinné prostredie vytvorené vo Švajčiarsku, a to je dobrým stabilným prvkom pri zmenenej životnej situácii, po ktorej A. túžil. Prejavy A. vykazujú známky dobrej plnohodnotnej adaptácie a socializácie na prostredie vo Švajčiarsku, kultúru nových priateľov, ľudí a školu. Značný význam v adaptačnom procese zohrávajú jeho spolužiaci a kamaráti.“

4. Na základe vyjadrenia právneho zástupcu matky mal súd za preukázané, že u maloletého došlo k zmene obvyklého pobytu.

5. Podľa článku 5 bod 1 Dohovoru o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa (uzavretý 19. októbra 1996) oznámeného Ministerstvom zahraničných vecí v Zbierke zákonov oznámením č. 344/2002 Z. z. (ďalej len „Dohovor“), právomoc prijímať opatrenia na ochranu dieťaťa alebo jeho majetku majú justičné alebo správne orgány zmluvného štátu, kde má dieťa svoj obvyklý pobyt.

6. Podľa článku 1 bod 1. Cieľom tohto dohovoru je Cieľom tohto dohovoru je

- a) určiť, orgány ktorého štátu majú právomoc prijímať opatrenia na ochranu osoby alebo majetku dieťaťa,
- b) určiť, aký právny poriadok majú tieto orgány použiť pri výkone svojej právomoci,
- c) určiť, aký právny poriadok je rozhodujúci na posúdenie rodičovských práv a povinností,
- d) upraviť uznávanie a výkon takých ochranných opatrení vo všetkých zmluvných štátoch,
- e) vytvoriť medzi orgánmi zmluvných štátov spoluprácu v rozsahu potrebnom na dosiahnutie účelu tohto dohovoru.

6. Podľa článku 3 písm. a), b) Dohovoru, opatrenia uvedené v článku 1 sa môžu týkať najmä

- a) nadobúdania, výkonu, odňatia alebo obmedzenia rodičovských práv a povinností, ako aj ich prenesenia,
- b) opatrovníckeho práva vrátane práv týkajúcich sa starostlivosti o osobu dieťaťa, najmä práva určiť miesto jeho pobytu, a práva na styk s dieťaťom vrátane práva odvieť dieťa na obmedzený čas na iné miesto, ako je miesto jeho obvyklého pobytu.

7. Podľa článku 5 bod 2 Dohovoru, ak dôjde k zmene obvyklého pobytu dieťaťa na územie iného zmluvného štátu, nadobudnú s výnimkou ustanovenia článku 7 právomoc orgány štátu nového obvyklého pobytu dieťaťa.

8. Slovenská republika je členom Haagskej konferencie o medzinárodnom práve súkromnom od 26.4.1993. Švajčiarsko je členom Haagskej konferencie o medzinárodnom práve súkromnom od 6.5.1957. Vzhľadom na skutočnosť, že Švajčiarsko nie je členským štátom Európskej únie, použijú sa v súvislosti s predmetným konaním vo vzťahu k nemu ustanovenia Dohovoru. Ustanovenia tohto Dohovoru majú prednosť pred uplatnením právneho poriadku Slovenskej republiky.

9. Obvyklý pobyt dieťaťa musí byť určený na základe súhrnu osobitných skutkových okolností každého jednotlivého prípadu. Okrem fyzickej prítomnosti dieťaťa v inom štáte musia byť zohľadnené ďalšie faktory, z ktorých je možné vyvodiť, že táto prítomnosť nemá dočasný alebo príležitostný charakter a že pobyt dieťaťa odzrkadľuje istú mieru začlenenia do sociálneho a rodinného prostredia. Do úvahy treba vziať najmä trvanie, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu na území iného štátu, štátnu príslušnosť a presťahovanie rodiny do tohto štátu, miesto a podmienky školskej dochádzky, jazykové znalosti a rodinné a sociálne väzby dieťaťa v danom štáte.

10. Skutočnosť, či mal. A. má obvyklý pobyt vo Švajčiarsku súd posudzoval vo svetle všetkých osobitných skutkových okolností tohto konkrétneho prípadu. Súd vzal do úvahy, že matka plánovala

vystaňovanie sa do Švajčiarska za terajším manželom dlhodobu a manžel matky vopred zabezpečoval všetky materiálne, ako aj úradné záležitosti týkajúce sa príchodu matky a maloletého do Matzendorfu. Matka nemá v úmysle žiť vo Švajčiarsku len dočasne a mieni aj maloletému vytvoriť v mieste terajšieho bydliska stále a obvyklé sociálne a rodinné zázemie.

11. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že maloletý má za takejto situácie svoj obvyklý pobyt vo Švajčiarsku a právomoc na rozhodovanie vo veci starostlivosti súdu o maloletého a právomoc prijímať opatrenia na ochranu dieťaťa majú justičné orgány vo Švajčiarsku.

12. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 9 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

14. Ustanovenie § 9 Civilného sporového poriadku explicitne uvádza, že ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie zastaví. Keďže súd na splnenie podmienok konania prihliada kedykoľvek počas konania, je irelevantné, v ktorom štádiu konania súd nedostatok svojej právomoci zistí. Na základe uvedeného súd aj bez návrhu vyhlásil, že nemá právomoc konať vo veci a konanie zastavil.

15. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žiar nad Hronom v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto odvolanie podal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkov, aby uskutočňovali jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie dôkazy alebo tvrdenia, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.